

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Stańczyk

Protokolant Barbara Bortnik

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa M. J. i J. J.

przeciwko (...) S.A. Oddział w Polsce

o zapłatę

zasądza od strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce na rzecz powodów M. J. i J. J. po 100.000 zł. (sto tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 23.11.2011r.;

oddala dalej idące powództwo;

zasądza od strony pozwanej, na rzecz każdego z powodów po 6.399,86 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

M. J. i J. J. wnieśli o zasądzenie od pozwanego, (...) S.A. Oddział w Polsce kwot po 80.000 zł. zadośćuczynienia oraz po 20.000 zł. tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej z ustawowymi odsetkami od dnia 23.11.2011r.

Pismem z dnia 18.03.2013r. (k. 567) rozszerzyli swoje żądania domagając się ostatecznie od strony pozwanej (...) S.A. Oddział w Polsce na rzecz każdego z powodów po 100.000 zł. zadośćuczynienia oraz po 20.000 zł. odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, z ustawowymi odsetkami od dnia 23.11.2011r.

Na uzasadnienie swoich żądań podali, iż w dniu (...) na drodze nr (...)W.– K. doszło do zdarzenia, w którym kierujący samochodem marki D. (...)W. S. zjechał na przeciwny pas drogi doprowadzając do zderzenia z samochodem ciężarowym marki V. kierowanym przez M. B., który w efekcie stracił panowanie nad pojazdem i po kolejnym zderzeniu z innym pojazdem przewrócił się wraz z naczepą na samochód osobowy marki S. (...)kierowany przez G. J.. Skutkiem przygniecenia tego pojazdu syn powodów G. J. oraz dwóch pasażerów poniosło śmierć. Pojazd sprawcy wypadku posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Powodowie wystąpili do pozwanego z wnioskiem o naprawienie szkody polegającej na doznanej krzywdzie i znacznym pogorszeniu sytuacji życiowej. Strona pozwana decyzją z dnia 22.11.2011r. przyznała i wypłaciła na rzecz powodów po 10.000 zł. tytułem zadośćuczynienia. Odmówiła jednak uznania roszczeń wynikających ze znacznego pogorszenia sytuacji życiowej. Wypadek i śmierć G. J. w jednej chwili zmieniły życie powodów pozbawiając ich sensu życia, radości i planów na przyszłość. G. J. był jedynym dzieckiem powodów, a w związku z powikłaniami porodowymi i zabiegiem ginekologicznym przeprowadzonym u M. J. powodowie nie mogli mieć więcej dzieci. Potęgowało to ich miłość do syna, który był dla nich „całym życiem” i którego wychowanie wkładali całą energię, inwestowali finansowo zapewniając takie możliwości rozwoju na jakie

tylko było ich stać. Rodzina powodów była bardzo zżyta i związana silną emocjonalną więzią. Czas poświęcony wychowaniu syna G.zaowocował wychowaniem go na mądrego człowieka, dla którego obowiązki wobec rodziców, szacunek i przywiązanie były najważniejszymi wartościami. Cała rodzina wspólnie spędzała wakacje, wszystkie wolne dni i chwile. J. J.dzielił z synem zainteresowania sportem, a od kiedy G.ukończył 11 lat chodzili razem na wszystkie mecze żużlowe we W.. Ponieważ zmarły z żoną planowali powiększenie rodziny, powódka przygotowywała się do zrezygnowania z pracy zawodowej i do całkowitego poświęcenia się opiece nad przyszłym wnukiem. To właśnie oczekiwanie na jego narodziny było motorem do działania dla poszkodowanych. Planowali wybudowanie domu, którego projekt został wcześniej zamówiony, a wycofany w dniu kiedy powodowie dowiedzieli się o śmierci syna. Tragiczny wypadek spowodował załamanie psychiczne powodów, a ich dotychczasowe życie straciło jakikolwiek sens. Powodowie korzystali z leków uspokajających. Obecnie w życiu powodów cierpienie po stracie jedynego dziecka jest niemożliwe do przezwyciężenia. Jednocześnie tęsknota za synem i chęć przebywania z nim powoduje, że każdego dnia po pracy odwiedzają cmentarz gdzie został pochowany spędzając tam nierzadko resztę dnia. Śmierć jedynego dziecka spowodowała niewątpliwie pogorszenie ich sytuacji życiowej. Nie chodzi tylko o wsparcie finansowe na jakie mogli liczyć od syna, ale też całokształt wymiernych korzyści jakie w związku z zaangażowaniem syna czerpali w codziennym życiu. Sposób życia G. J.był niemal całkowicie ukierunkowany na rodzinę i to właśnie dobro matki i ojca było dla niego szczególnie ważne. Powodowie mogli liczyć na syna w każdej sytuacji czy to przy pracach domowych jak malowanie czy wymiana opon w samochodzie, dowożenie do placówek medycznych w czasie choroby, czy też przy zakupie i sprzedaży samochodu. Z racji zawodu doradzał rodzicom w sprawach finansowych, był ich pełnomocnikiem ich rachunku bankowego. G. J.miał wykształcenie średnie. W dniu 9 czerwca 2005r. uzyskał świadectwo dojrzałości, a cztery miesiące później rozpoczął pracę zawodową jako przedstawiciel handlowy. Po trzech latach otworzył własną działalność gospodarczą, doradztwo finansowe i zawarł kontrakt z firmą (...) Sp. z o.o.we W.polegający na świadczeniu na rzecz spółki usług doradczych.

Powodowie uzasadnili rozszerzenie swoich żądań o dalsze kwoty po 20.000 zł. domagając się tych kwot w oparciu o przepis art. 445 § 1 kc. tj. w związku z potwierdzeniem przez biegłą psychiatrę doznaniem przez powodów rozstroju zdrowia i uszczerbkiem na zdrowiu wynikającym z przeżywania śmierci syna.

W odpowiedzi na pozew (k. 144) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości taryfowej.

W uzasadnieniu przyznała okoliczności w jakich śmierć poniósł G. J. oraz fakt ubezpieczenia sprawcy wypadku u strony pozwanej. Przyznała też, iż wypłaciła powodom po 10.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć syna. Zaprzeczyła aby była zobowiązana do zapłaty na rzecz powodów dalszego zadośćuczynienia. Strona pozwana zarzuciła fakultatywność zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 kpc. Podniosła, iż z pokrewieństwa nie wynika automatycznie siła relacji, stopień zażyłości, bliskości czy wspólności, a te kwestie wpływają na zasadność i wysokość ewentualnych żądań. W pozwie natomiast brak, zdaniem strony pozwanej, jakiegokolwiek uzasadnienia dla tak wysokich żądań. Strona pozwana nie zgodziła się żądaniem odsetek, twierdząc, iż zasądzenie odsetek od daty wezwania do zapłaty, spowodowałoby, zwłaszcza przy uwzględnieniu wysokości roszezeń, istotne podwyższenie sumy zadośćuczynienia. Strona pozwana zarzuciła też, że powodowie nie w żaden sposób nie udowodnili, iż po śmierci syna nastąpiło pogorszenie ich sytuacji życiowej, a ponadto, że pogorszenie nastąpiło w stopniu znacznym.

W piśmie z dnia 08.04.2013r. (k. 581) strona pozwana wniosła też o oddalenie rozszerzonego powództwa .

Sąd ustalił, iż

Syn powodów, G. J.urodził się (...) roku.

d/ akt urodzenia k. 14

W dniu (...) zginął w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, u strony pozwanej. Strona pozwana wypłaciła M.i J. J. po 10.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za cierpienia związane ze śmiercią syna G. J..

Niesporne.

W dniu 18.08.2011r. pełnomocnik powodów zgłosił szkodę stronie pozwanej wynikającą ze śmierci syna powodów, G. J., domagając się, z tego tytułu, w imieniu M. J. i J. J. po 130.000 zł. zadośćuczynienia oraz po 30.000 zł. z tytułu znacznego pogorszenia ich sytuacji życiowej w związku ze śmiercią syna.

d/ pismo k. 22

Pismem z dnia 13.10.2011r. skierowanym do strony pozwanej, pełnomocnik powodów uzupełnił wcześniejsze pismo o dokumentację.

d/ pismo k. 27

pismem z dnia 22.11.2011r. strona pozwana poinformowała powodów, iż roszczenie powodów zostało rozpatrzone, przyznano powodom po 10.000 zł. zadośćuczynienia, a kwoty te przelano zgodnie z dyspozycją powodów na ich rachunek bankowy. Odmówiono też dalszej wypłaty.

d/ pismo k. 29

G. J. ukończył (...) Liceum Ogólnokształcące we W., a w dniu 09.06.2005r. zdał egzamin dojrzałości z jedną oceną dobrą, dwiema dostatecznymi i dwiema dopuszczającymi. Ukończył szkolenie (...), Warsztaty negocjacji. W okresie od 93.10.2005r. do 06.05.2008r. pracował w charakterze stażysty, młodszego przedstawiciela handlowego, a następnie przedstawiciela handlowego. Od maja 2008r. do 3 grudnia 2008r. prowadził własną działalność gospodarczą pod nazwą Doradztwo (...). Miał podpisaną mowę o współpracy

d/ świadectwo k. 36-37

zaświadczenie k. 38

świadectwo pracy k. 39

zaświadczenie k. 40

umowa o współpracy k. 41- 49

decyzja k. 51

W dniu 12.01.2009r. G. J. zarejestrował działalność gospodarczą przedmiotem której była działalność agentów zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych. Zawarł też nową umowę o współpracy z (...) Sp. z o.o. w W.

d/ zaświadczenia k. 52, 53

decyzja k. 60

umowa k. 54-57

Od 02.03.2009r. G. J. podjął pracę jako koordynator sprzedaży i rozwoju w (...) Sp. z o.o. w L., na okres próbny do 30.04.2009r.

d/ umowa k. 62

W dniu 04.05.2009r. G. J. zawarł umowę o pracę z w.w. Spółką na czas określony do 30.04.2011r.

d/ umowa k. 63

Od 01.11.2009r. do 28.02.2010r. G. J. był zatrudniony w (...) Sp. z (...). w S., a od 04.03.2010r. do 08.05.2010r., jako przedstawiciel handlowy w (...) Polska Sp. z o w O.. Od 17.05.2010r. do 16.08.2010r. pracował w (...) Bank S.A. w W.. Podpisał też umowę o pracę na okres 01.05.2011r. – 31.10.2011r., w charakterze kierowcy samochodu osobowego, w firmie (...) w W.. W 2007 roku osiągnął dochód 32.653,80 zł. W 2008r. osiągnął dochód 26.356,03 zł. W 2009r. osiągnął dochód w kwocie 22.574,86 zł, w roku 2010r. osiągnął dochód w kwocie 54.510,84 zł.

d/ umowa k. 65, 67, 70, 71, 73,

PIT-40 k 74

PIT-36 k. 81

PIT- 36 k. 117

PIT-37 k. 126

J. J. i M. J. w roku 2011 osiągnęli łącznie dochód 74.503,12 zł.

d/ PIT-37 k. 495

Rada Miejska W. uchwałą z dnia 8 lipca 2004r. określiła warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jak na kartach 501-506 akt.

d/ uchwała k. 501-506 akt.

Rada Miejska W. uchwałą z dnia 18 listopada 2004r. zmieniła uchwałę z dnia 22 listopada 2001r. w sprawie ustalania cen urzędowych za przewozy taksówkami osobowymi, jak na kartach 507-509

d/ uchwała k. 507-509

M. J. od 28.02.2012r. pozostaje w leczeniu reumatoidalnym z powodów jak w zaświadczeniu k. 531.

d/ zaświadczenie k. 531

U J. J. kilka miesięcy po śmierci syna G. J. rozpoznano chorobę przewlekłą - niedoczynność tarczycy. Pozostaje w leczeniu. Specjalista Endokrynolog nie wyklucza związku choroby ze stresem wywołanym śmiercią syna powoda.

d/ karta informacyjna k. 532

W związku z tragiczną śmiercią syna G., u powoda J. J. zdiagnozowano zespół stresu pourazowego PTSD, pourazowe zaburzenia stresowe. Reakcją na zdarzenie był intensywny strach, bezradność lub zgroza, oszołomienie, nie wiara w to co się stało. Traumatyczne zdarzenie uporczywie powraca i jest ponownie przeżywane, powtarzają się stresogenne przypomnienia zdarzenia: obrazy, myśli, sny. Silny stres pojawia się podczas ekspozycji na wewnętrzne bądź zewnętrzne czynniki związane z osobą syna, które symbolizują bądź przypominają jakiś aspekt zdarzenia traumatycznego. U powoda doszło do znacznego obniżenia zainteresowań, potrzeb, odrętwienia, zaburzeń nastroju, niezdolności do przeżywania pozytywnych emocji. Pesymistyczna jest ocena przyszłości i perspektyw życiowych – lęk przed samotną przyszłością. Utrzymują się symptomy wzmożonego pobudzenia – problemy ze snem. Czas trwania zaburzeń jest dłuższy niż jeden miesiąc. Zaburzenie powoduje klinicznie istotny distress i załamanie w życiu, w wielu

istotnych obszarach funkcjonowania, odczuwanie pustki i beznadziejności. Po okresach uspokojenia symptomy PTSD nagle wracają. Uszczerbek na zdrowiu powoda wywołany śmiercią syna wynosi 10%. W chwili obecnej trudno ocenić perspektywy zdrowotne powoda w związku z przeżywaniem śmierci syna. Nie jest wykluczone przejście w trwałą zmianę osobowości.

d/ opinia psychiatryczna k. 544-548

W związku z tragiczną śmiercią syna G., u powódki M. J. zdiagnozowano zespół stresu pourazowego PTSD, pourazowe zaburzenia stresowe. Reakcją na zdarzenie był intensywny strach, bezradność lub zgroza, oszołomienie, nie wiara w to co się stało. Traumatyczne zdarzenie uporczywie powraca i jest ponownie przeżywane, powtarzają się stresogenne przypomnienia zdarzenia: obrazy, myśli, sny. Silny stres pojawia się podczas ekspozycji na wewnętrzne bądź zewnętrzne czynniki związane z osobą syna, które symbolizują bądź przypominają jakiś aspekt zdarzenia traumatycznego. U powódki doszło do znacznego obniżenia zainteresowań, potrzeb, odrętwienia, zaburzeń nastroju, niezdolności do przeżywania pozytywnych emocji. Pesymistyczna jest ocena przyszłości i perspektyw życiowych – lęk przed samotną przyszłością. Utrzymują się symptomy wzmożonego pobudzenia – problemy ze snem. Czas trwania zaburzeń jest dłuższy niż jeden miesiąc. Zaburzenie powoduje klinicznie istotny distress i załamanie w życiu, w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, odczuwanie pustki i beznadziejności. Po okresach uspokojenia symptomy PTSD nagle wracają. Uszczerbek na zdrowiu powoda wywołany śmiercią syna wynosi 10%. W chwili obecnej trudno ocenić perspektywy zdrowotne powoda w związku z przeżywaniem śmierci syna. Nie jest wykluczone przejście w trwałą zmianę osobowości.

d/ opinia psychiatryczna k. 549-553

G. J. z żoną początkowo zamieszkiwali z powodami. Utrzymywali bliskie kontakty. G. był bardzo związany z rodzicami. Spotykali się zawsze w niedzielę na obiedzie, a G. także w tygodniu. Rodzice bardzo go kochali. Wychowali na osobę bardzo uczynną i pomocną, szczególnie dla dziadków ale i rodziców. Wychowali go na bardzo dobrego człowieka. Okazywał wielki szacunek rodzicom, dziadkom i żonie. Studiował razem z żoną. Rozpoczęli budowę domu i dlatego wzięli urlopy dziekańskie. Po wybudowaniu domu podjęli studia ale G. nie zdążył ich skończyć. Pracować zaczął zaraz po szkole średniej bo chcieli budować dom. Nie mogli liczyć na pomoc finansową powodów ani matki A. J. bo ich sytuacja finansowa nie była najlepsza. Zmieniał pracę ze względów ekonomicznych aby zarobić jak najwięcej. Miał też ambicje zawodowe. G. J. pomagał rodzicom w sprawach zdrowotnych, w sprawach życia codziennego. Na co dzień pomagał rodzicom. Wszystkie święta spędzali z powodami, a jeśli przyjeżdżała matka A. J. z zagranicy także spędzała święta u powodów. Powodowie chcieli się budować, a G. J. miał tę budowę prowadzić. G. J. z żoną planowali potomstwo. Powodowie nie mają innej rodziny w kraju oprócz dziadków G. J.. Powódka ma siostrę w Stanach Zjednoczonych. Po śmierci G. J. powodowie mieszkali z synową A. J.. Powodowie po śmierci syna to już nie są ci sami ludzie. Codziennie jeżdżą na cmentarz. Cały czas nie pogodzili się ze śmiercią syna. Na prośbę świadka, powódka, skorzystała z wizyty u psychologa ale stwierdziła, iż nie jest w stanie o swoich emocjach opowiadać obcej osobie. Zarobki powoda w ostatnim okresie to 1200 zł. Powodowie zarabiali mniej niż G. J. z żoną. Czasami coś kupował rodzicom i nie brał od nich pieniędzy.

d/ zeznania świadka A. J. k. 524 prot. elekt.

zeznania powoda J. J. k. 524 prot. elekt.

zeznania powódki M. J. k. 524 prot. elekt.

G. J. był bardzo mocno związany z rodziną. Służył rodzicom radą. Relacje te były bardzo mocne i bliskie. G. J. był bardzo ważny dla jego dziadka. Pokładano w nim duże nadzieje. G. J. organizował imprezy rodzinne. Po zawarciu, przez niego, związku małżeńskiego te relacje się nie zmieniły. Interesował się motoryzacją. Rodzice bardzo pomagali G. i wzajemnie On pomagał bardzo rodzicom. Powodowie oczekiwali na przyszłość pomocy G.. (...) i dziadków G. najłatwiej spotkać na cmentarzu. Żeby spotkać się z powodami po śmierci G. świadek z rodziną potrzebowali 12

miesiący. Sytuacja psychiczna u powodów jest taka jak dwa tygodnie po pogrzebie. Teraz spotkania z powodami to są spotkania jak po pogrzebie.

d/ zeznania świadka D. G. (1) k. 524 prot. elekt.

G. J. trzymał się domu. Lubił przebywać w domu albo u dziadków. Nie interesowały go lokale, imprezy. Do pełnoletniości jeździł na wakacje z rodzicami. Często przebywał u dziadków. Opiekował się rodziną. Był uczynny i pomocny dla wszystkich. Ostatnio nie jeździł na wakacje bo oszczędzali na dom, chciał powiększyć rodzinę. Śmierć G. była dla powodów szokiem. Atmosfera w domu powodów jest ponura. Świadek z rodziną odwiedza powodów częściej niż przed śmiercią G. bo tego potrzebują.

d/ zeznania świadka K. G. k. 524 prot. elekt.

Zmarły syn powodów, interesował się motoryzacją, sportem. Tę pasję dzielił z ojcem. Razem z rodzicami wyjeżdżali na wakacje do rodziny. Przez 12 lat od urodzenia mieszkał wraz z rodzicami u dziadków. Zarówno rodzice jak i dziadkowie brali czynny udział w jego wychowaniu. G. kochał wszystkich wokół. Teraz pozostała po nim pustka. Na budowę domu G. wraz z żoną wzięli kredyt. Trochę pomogli im dziadkowie. Powodowie świadczą im także drobną pomoc finansową. Powodowie mieli bardzo dobre relacje także z synową. D. G. (2) mają jeszcze jednego wnuka ale w Stanach Zjednoczonych. Spotkania rodzinne obecnie są zupełnie inne. Po śmierci syna powodowie byli na zwolnieniach lekarskich. Oboje powodowie mają problemy z ciśnieniem. Czasami korzystają z leków uspokajających. G. w pracy chciał być najlepszy. Rodzicom doradzał w sprawach finansowych. Z finansami wiązał swoją przyszłość. G. był pracoholikiem. Sam podpowiadał powodom co trzeba zrobić w domu. Sam potrafił posprzątać i ugotować. Powodowie bardzo chcieli być dziadkami. G. J. był wielkim autorytetem dla dziadka.

d/ zeznania powoda J. J. k. 524 prot. elekt.

zeznania powódki M. J. k. 524 prot. elekt.

Sąd zważył, iż:

powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

M. – prawną podstawę roszczeń powodów stanowi przepis art. 446 § 3 i 4 k.c.

Okolicznościami niespornymi w sprawie były: wypadek, w którym śmierć poniósł G. J. – syn powodów, zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych przez sprawcę wypadku komunikacyjnego ze stroną pozwaną, zgłoszenie szkody przez powodów oraz postępowanie likwidacyjne prowadzone przez stronę pozwaną, które zakończyło się częściową zapłatą na rzecz powodów zadośćuczynienia w kwocie po 10.000 zł. oraz w pozostałym zakresie odmową zapłaty roszczeń powodów. Bezsprzeczne była również co do zasady odpowiedzialności strony pozwanej za szkodę w związku z wypadkiem, w którym śmierć poniósł G. J.. Strona pozwana nie zakwestionowała co do zasady swojej odpowiedzialności odszkodowawczej za wypadek.

Odpowiedzialność strony pozwanej wynika z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jaka łączyła ją ze sprawcą wypadku oraz z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr. 26 poz. 310 ze zm.). Powodowie jako uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, mogą dochodzić roszczenia na mocy art. 822 § 4 k.c. bezpośrednio od strony pozwanej jako zakładu ubezpieczeń. Uzasadnia to legitymację bierną strony pozwanej w niniejszym procesie. Zakres odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiadającej za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia regulują w sposób szczególny art. 444-448 k.c. Roszczenie powoda wywiedzione zostało między innymi z art. 446 § 4 k.c., zgodnie z którym Sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzeniu

zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACA 178/2010, LexPolonica nr 2610015). Odszkodowani z art. 446 § 3 k.c. ma za zadanie naprawienie szkód majątkowych, aczkolwiek niekiedy trudnych do uchwycenia i wymierzenia. Określając wysokość odszkodowania przyznanego najbliższemu członkowi rodziny osoby zmarłej z powodu wypadku zawinionego przez inną osobę, jeżeli wskutek śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej, sąd jest obowiązany wziąć pod uwagę różnicę między stanem, w jakim znaleźli się członkowie rodziny zmarłego po jego śmierci, a przewidywanym stanem materialnym, gdyby zmarły żył. Pogorszenie sytuacji życiowej polega nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, ale także na utracie rzeczywistej możliwości uzyskania stabilnych warunków życiowych oraz ich realnego polepszenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 2013-02-14 I ACA 982/12, LEX nr 1289426). Znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c., obejmuje zatem zarówno niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego, jak też zmiany w sferze ich dóbr niematerialnych, które rzutują na sytuację materialną. W ramach ustalenia rozmiaru szkody uwzględnia się zaś takie czynniki niewymierne jak np.: utratę oczekiwanego wsparcia na przyszłość (nie tylko materialnego), osłabienie aktywności życiowej wynikające ze stresu po utracie osoby bliskiej oraz utratę motywacji do przezwycięzania trudności życia codziennego. Biorąc pod uwagę okoliczności rozpoznawanej sprawy, a w szczególności zakres poniesionych przez powodów cierpień psychicznych, poczucia osamotnienia i krzywdy w związku ze śmiercią syna, a także wiek powodów, Sąd uznał, iż powództwo o zapłatę zadośćuczynienia za doznaną z tego tytułu krzywdę zasługiwało w części na uwzględnienie. Zdaniem Sądu należne powodom zadośćuczynienie winno wynieść po 90.000 zł. Skoro ubezpieczyciel przed procesem wypłacił powodom, po 10.000 zł. zadośćuczynienia sąd zasądził na rzecz każdego z powodów dalszą kwotę zadośćuczynienia to jest po 80.000 zł. Kwota ta, w ocenie Sądu, jest adekwatna w stosunku do rozmiaru cierpień i poczucia krzywdy doznanych przez powodów zarówno z powodu śmierci syna jak i cierpień doznanych z powodu rozstroju zdrowia doznanego skutkiem przeżywanego żałoby po śmierci syna. Podkreślić przy tym należy, że zasadą jest, iż przyznane zadośćuczynienie powinno przedstawiać realną wartość dla pokrzywdzonych, powinno służyć nie tylko wyrównaniu krzywdy, jaką niewątpliwie jest tak gwałtowne zerwanie więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem ale także powinno umożliwić powrót do normalnego życia. Ustalając tę wysokość Sąd miał tu na względzie : utratę dla powodów osoby najbliższej (syna), przywiązanie powodów do syna i łączący ich silny związek emocjonalny, wsparcie udzielane przez G. J.rodzicom, doradzanie przez G. J.rodzicom w przypadku podejmowania mniej lub bardziej istotnych decyzji życiowych, łączące powoda z synem wspólne zainteresowania, związane ze sportem i motoryzacją, bardzo dobry kontakt przed wypadkiem i częste rozmowy, a także okoliczność, iż zmarły był jedynym dzieckiem powodów oraz że nie mają oni już szans na posiadanie kolejnych dzieci, a tym samym i na posiadanie wnuków, że mieli wspólne plany na przyszłość związane z posiadaniem wnuków i pomocą w ich wychowaniu. Powodowie mogli oczekiwać że będą cieszyć się towarzystwem syna i jego rodziny, korzystać z jego rad oraz wsparcia obecnie oraz w przyszłości kiedy z powodu wieku będzie potrzebna im różnorodna pomoc. Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał jednakże na względzie także i okoliczność, iż zmarły G. J.w chwili wypadku był osobą dorosłą, samodzielną, miał żonę i prowadził osobne gospodarstwo domowe. Sąd wziął pod uwagę również samodzielność nie tylko życiową ale i finansową syna powodów, który w chwili wypadku pracował, studiował, spłacał wraz z żoną kredyt zaciągnięty na budowę domu. Sąd uwzględnił też w części żądanie powodów zasądzenia zadośćuczynienia wynikającego z przepisu art. 445 § 1 kc. uznając za wykazane za pomocą opinii biegłej psychiatry jak i zeznań świadków i stron, iż W ocenie Sądu zadośćuczynienie w zasądzonej kwocie w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy uwzględnia także aktualne stosunki majątkowe i ogólny poziom życia w kraju. Łagodzi w pewien sposób poniesioną przez powodów krzywdę niemajątkową, a zarazem nie stanowi źródła ich wzbogacenia. W ocenie sądu rozstrój zdrowia i uszczerbek na zdrowiu powodów jako skutek śmierci syna i przeżywanego przez powodów żałoby podlegał ocenie w ramach przepisu art. 446 § 4 kc. nie zaś w oparciu o art. 445 § 1 kc. Dlatego też okoliczności te sąd wziął pod uwagę ustalając wysokość należnego powodom zadośćuczynienia z art. 446 § 4 kc.

Co zaś się tyczy odszkodowania za istotne pogorszenie sytuacji życiowej powodów, sąd zasądził na ich rzecz z tego tytułu po 20.000 zł. Stwierdził bowiem, iż śmierć G. J. spowodowała istotne pogorszenie sytuacji życiowej powodów. Wziął przy tym pod uwagę, iż zmarły był jedynym dzieckiem powodów, z którym wiązali wiele planów na przyszłość. Praktyczne swoje życie i plany wiązali oni wyłącznie z synem i jego rodziną, jej powiększeniem. Planowali budowę

domu, oczekiwali wnuków i zamierzali pomagać w opiece nad nimi. Jak to określił biegły psychiatra, w swojej opinii, powodowie utracili sens życia, zaważyło im się całe życie. Z całą pewnością sytuacja życiowa powodów jest znacznie gorsza, niż rodziców którzy tracą jedno z dzieci. Wprawdzie w ocenie sądu, ból po stracie każdego dziecka jest ogromny to jednak ból po stracie jedynaka znacznie dłużej i dotkliwiej jest odczuwany przez rodziców. W przypadku powodów, nie ma innych dzieci, których wychowanie, ich problemy mogły choć w niewielkiej części wypełnić pustkę po stracie syna. Pogorszenie sytuacji życiowej powodów wyraża się w braku pomocy i wsparcia ze strony syna i jego rodziny w późniejszym wieku. Być może mogliby w przyszłości liczyć na wsparcie finansowe syna, którego dochody w przyszłości mogłyby być wyższe niż w chwili śmierci, kiedy znajdował się na początku swojej drogi zawodowej. Jeśli nawet nie mogły ich wesprzeć finansowo, każdą nawet drobną jego pomoc w sprawach codziennych można przeliczyć na pieniądze, bowiem po stracie syna, będą musieli skorzystać z pomocy innych osób i zapewne za pomoc tę zapłacić. Pojęcie "stosownego odszkodowania" użyte w art. 446 § 3 k.c., podobnie jak w przypadku zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c., ma charakter niedookreślony, ocenny. Pogorszenie sytuacji życiowej obejmuje szkody, które tylko do pewnego stopnia ogólności poddają się materialnej wycenie. Z kolei naprawienie szkody niematerialnej ze swej natury jest niemożliwe do ścisłego wymierzenia. Okoliczności te uwzględnia art. 446 § 3 k.c., przewidując przyznanie "stosownego" odszkodowania, bez bliższego wskazania kryteriów, które miałyby decydować o "stosowności" odszkodowania. Dla oceny przesłanek z art. 446 § 3 kpc ma znaczenie nie tylko obecna sytuacja materialna powodów, lecz także utrata realnej możliwości polepszenia warunków życia i realizacji planów życiowych. Na szkodę majątkową podlegającą rekompensacie w oparciu o art. 446 § 3 k.c. składają się także koszty koniecznego leczenia wywołanego stresem i zaburzeniami depresyjnymi pozostającymi w adekwatnym związku przyczynowym ze śmiercią dziecka. Powodowie wprawdzie nie korzystali z pomocy psychologa czy psychiatry aby poradzić sobie z żałobą, jednak odczuli skutki śmierci syna w ogólnym stanie zdrowia, spadku energii życiowej. Sposób życia G. J. był niemal całkowicie ukierunkowany na rodzinę i to właśnie dobro matki i ojca było dla niego szczególnie ważne. Powodowie mogli liczyć na syna w każdej sytuacji czy to przy pracach domowych jak malowanie czy wymiana opon w samochodzie, dowożenie do placówek medycznych w czasie choroby, czy też przy zakupie i sprzedaży samochodu. Sam komfort powodów wynikający ze świadomości że syn jest i w każdej chwili mogą poprosić go o radę czy wsparcie stanowiło wartość bezcenną. W ocenie sądu zatem żądane odszkodowanie po 20.000 zł. dla każdego z powodów jest jak najbardziej uzasadnione. Biorąc pod uwagę średnią długość życia, a tym samym czas jaki powodowie mogli jeszcze spędzić wspólnie z synem i korzystać z jego pomocy i wsparcia uzasadnia zasądzone odszkodowanie w powyższej wysokości. Gdyby bowiem założyć, iż powodowie przed sobą mają jeszcze przynajmniej 20 lat życia to z całą pewnością pomoc i wsparcie osobiste zmarłego dla każdego z rodziców wyraziłoby się przynajmniej kwotą 1.000 zł.

W związku z powyższym na rzecz powodów zasądzono dalszą należną kwotę po 80.000 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz po 20.000 zł. odszkodowania za znacznie pogorszenie sytuacji życiowej, o czym orzeczono jak w punkcie I wyroku, oddalając dalej idące żądanie, jak w punkcie II wyroku.

Rozstrzygnięcie co do odsetek Sąd wydał w oparciu o art. 481 k.c. i art. 455 k.c. W niniejszej sprawie termin wymagalności świadczenia wynikał zaś z art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym to jeżeli nie umówiono się inaczej, zakład ubezpieczeń obowiązany był spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W rozpoznawanej sprawie wezwanie strony pozwanej do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania nastąpiło w piśmie z dnia 18.08.2011r., uzupełnionym o dokumentację pismem z dnia 13.10.2011r. zaś pismem z dnia 22.11.2011r. strona pozwana powiadomiła powodów o przyznaniu im zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł. i odmowie zapłaty dalszych żądań. Stąd też uzasadnione jest żądanie odsetek od dnia 23.11.2011r.

Podstawę orzeczenia o kosztach zawartego w punkcie III wyroku stanowił przepis art. 100 k.p.c. Przyjmując, iż powodowi wygrali proces w 83% Na koszty procesu poniesione przez powoda składa się opłata sądowa od pozwu w kwocie 10.000 zł, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł, wydatek na opinię biegłego w kwocie 480,02 zł. natomiast na koszty strony pozwanej składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł. i opłata od pełnomocnictwa 34 zł.

Z/

odnotować

odpis doręczyć pełnomocnikom stron

kal. 14 dni